

[Dagmar Andreassen.]

nyhed sivede ud, at et provinsbryggeri agtede at lancere øl på dåser. Ingen med bare en lille smule kendskab til branchen kunne være i tvivl om, at både journalister og politikere havde megen inspiration at hente hos både Carlsberg og Tuborg. Det har måske knebet mere at forstå, hvorfor det var sådan. Men sagen er jo, at hvis man kunne få et forbud mod engangsemballage til øl, så havde man én gang for alle cementeret disse giganters dominans på markedet. Det hænger sammen med, at en returflaske er uløseligt forbundet med et distributionssystem af flaskevogne, der med jævne mellemrum besøger forretningerne, afleverer fyldte flasker og tager tomme med tilbage. Disse flaskevogne kræver et meget stort salg pr. forretning, og hvis det ikke er et etableret mærke, kan man ikke få dem til at køre. Det udelukker konkurrenter fra at dukke op.

Hele avissagen blev diskuteret som en forureningssag, hvor den burde have været diskuteret som et renovationsspørgsmål. Men i sommerens løb og kampens hede kom ministeren for skade at love at fremsætte et lovforslag; det kan også være, det var, fordi der var tro på i regeringen, at der var politiske grunde, en politisk atmosfære, som oppositionen kunne udnytte, hvis regeringen ikke gjorde det. I hvert fald blev det lovet, at der skulle komme et lovforslag. Efterhånden som debatten blev mere nuanceret i løbet af sommeren, stod det ret klart, at dåseøl i sig selv i grunden ikke var noget særlig farligt. Engangsflasker derimod er en ubehagelig ting, hvad vi lige har fået forklaret af det grønlandske medlem af folketinget.

Endelig måtte man også gøre sig klart, at udviklingen på engangsemballageområdet går så hurtigt, at hvornår det lykkes at finde en plasticemballage, som kan tåle kulsyretrykket, sådan at det ikke er glasflasker, men plasticflasker, der ligger og flyder, det ved man faktisk ikke. I øjeblikket er problemet ikke løst teknisk, men fremskridt gøres stadig væk.

Dertil kommer den lidt kedelige sag, at Danmark daglig sender masser af de emballager ud af landet, som man gerne ville forbyde på det danske marked, og der kom jo henvendelser fra vores kunder i udlandet,

som sagde: vi er faktisk ikke særlig tilfredse med, at vi skal stilles ringere på det danske marked. Det var ikke alt for venlige toner, der lød fra vore nabolande.

Resultatet af hele denne situation blev, at der kom et forslag til en bemyndigelseslov for ministeren. Bemyndigelsen gælder engangsemballage til øl, most og kulsyreholdige læskedrikke. Men der er ingen pligt for ministeren til at tage stilling til, om en emballage kan godkendes, inden den er på markedet. Og man tager ikke nogen stilling til i bemyndigelsesloven, hvad der måtte komme af nye produkter.

De færreste gør sig vel klart, hvor tilfældigt denne lov rammer eksisterende produkter, i hvor høj grad den diskriminerer danske produkter af danske frugter i forhold til saft af udenlandske frugter, og i hvor høj grad den diskriminerer naturprodukter i forhold til syntetisk fremstillede produkter. Jeg beklager, at det nok vil blive opfattet som en demonstration — som sådan er det betegnet af min ellers udmærkede kollega — men jeg har for at forklare, hvad dette drejer sig om, taget nogle eksempler med.

Dette er en vare, som er på det danske marked. Hvis den er fremstillet af ren frugtsaft — der står „solbærdrik“ på den — omfattes den af loven. Er den helt eller delvis syntetisk, er det en læskedrik uden kulsyre og omfattes ikke af loven. Mon danske frugtavlere i grunden har tænkt sig det? Det havde man heller ikke tænkt sig, da man udfærdigede lovforslaget, men sådan er det bare, sådan er konsekvenserne.

Et andet eksempel er appelsinsaft, som ikke er omfattet af loven, hvorimod en drik fremstillet af danske æbler er omfattet af loven. Det er ikke en æblemost, jeg nu viser frem, det er en kulsyreholdig læskedrik, fremstillet af æbler, men et naturprodukt, der, fordi den indeholder 2½ pct. alkohol, defineres som en læskedrik. Denne tilfældighed og vilkårlighed, som de store bryggeriforeninger og mineralvandsfabrikantforeningen naturligvis ikke har noget imod, fordi det ikke er deres produkter, er alligevel efter min bedste overbevisning en meningsløshed i en lov, fordi den ikke stiller producenterne lige. For yderligere at illustrere vanskeligheden i det: disse flasker sælges som engangsflasker igennem visse salgsorganisationer og som returflasker igen-